

POHLOVÁ, Aneta. *Srovnání interpretací o Jeníčkovi a Mařence*. Pedf UK Praha: katedra psychologie, 2013. 51 s. + příloha. (Bakalářská práce)

Posudek vedoucího práce

Předložená práce spadá do série rozborů jednotlivých pohádek; vedle ní byly analyzovány dříve např. *Červená Karkulka a Popelka*, v současnosti pak *Sněhurka a Kráska a Zvíře*. Na rozdíl od *Popelky*, kterou by šlo téměř vyložit téměř v rovině denního snění, je *Jeníček a Mařenka* ve své hlavní pasáži silně halucinatorní a musí se umístit do sféry opravdového nočního snu. V tomto ohledu velmi vítám, že autorka (patrně jako první z autorů textů o výše jmenovaných pohádkách) zavádí do rozborů Gézu Róheima, podle nějž pohádky vznikají právě jako převyprávěné sny (k Róheimově i obsahové interpretaci bych se osobně také nejvíce klonil).

Pohádka *Kráska a Zvíře* je možná také hodně fantaskní, ale při své jedné, dost povrchní a moralizátorské interpretaci, nepředstavuje žádný problém – *Jeníček a Mařenka* je ale pohádka opravdu dost těžká, některé momenty v ní vypadají nesmyslné či nemotivované a není úplně jasné, kam v ní umístit nějaké poselství; věc se ještě komplikuje, pokud by se neoperovalo jenom s bratry Grimmy, ale i s jinými verzemi, např. *Palečkem* podle Perraulta, kde hrdinové nemají rozdána pohlaví chlapec vs. dívka, ale jde o skupinu bratrů v čele s tím nejmenším.

V tomto směru mi z práce není jasné, odkud se autorka dostala k výběru těchto jiných verzí: ne že by to bylo chybné, ale z textu mi nevyplývá postup.

Co se uvedených interpretací týče, lze říci, že autorka uvádí opravdu podstatné okruhy a že je uvádí opravdu asi poměrně dobře. Je to opět velmi obtížné, protože se nezdá, že by se v nabídce ze strany citovaných interpretů dospělo k nějakým zcela přesvědčivým výsledkům. Autorka to dokazuje záměrně i tím, že zahrнула podle mě přehnaně projekující se Gouldovou nebo další moderní verze. Určitý problém je zde i s jungovským směrem, protože, jak si správně všimla, *Jeníček a Mařenka* spadají podle von Franzové do „motivu vztahu“ a mají své hrdiny, tj. všechny postavy nejsou jen zobrazením části duše, jak bývá v jungovských interpretacích typičtější.

Autorka tyto rozpory reflektuje. Sama dospívá na základě porovnávání k závěru, že analyzovaná pohádka je podle většiny interpretů o „odpoutání se“, s čím by asi šlo souhlasit. Na druhou stranu je to závěr dost obecný a jak sama poctivě ukazuje, je různými interprety distribuován různě (jednou odpoutání se od matky, podruhé i od Jeníčka).

S formální stránkou úplně nadšen nejsem, autorka má trochu zvláštní styl a některé pasáže nebyly psány jasně.

Předložené dílo hodnotím poměrně vysoko, protože jsem si vědom velkého úsilí, mu věnovaného, a poctivé snaze dobrat se určitého pochopení i tam, kde by šlo rozpory přejít. Práci považuji za úspěšně splněnou.

V Praze 30. 5. 2013

doc. PhDr. Miloš Kučera, CSc.